

Mūsų Obalsis:
Už Progesą, Taiką ir
Demokratiją!

WILNIS

"Valdžia žmonių, žmonėm ir
per žmones lai neišnyks
nuo šios žemės".
—ABRAHAM LINCOLN.

VOLUME XXI, No. 260

SESTADIENIS, LAPKRIČIO (NOVEMBER) D. 1940 M., CHICAGO, ILL.

KAINA 3 CENTAL.

KASDIENA...

Dar Apie Bullitt'ą
Lewis'o Klaida
Nei už Tą, Nei už Kitą
Pašukdinkas

Amerikos ambasadorius
Prancijai p. Bullitt anuomet
pasakęs: "Būtų didelė klaida
manyti, kad Petaino valdžia
fasistinė."

O kas pasirodė? Petaino
valdžia yra Hitlerio agentas.
Jos priemonės ir tikslai fasisti-
niai. Net savo kolonijose
Amerikoje (Martinique, Guada-
loupe) ji panaikino demokra-
tiją.

Bullitt dedasi esą demokra-
tijos draugu, bet kur tik gali
jis pataikauja fašistams.

Daugelis CIO unijų pasisako
būsimam neutralios šiuose rin-
kimuose. Jos nemato pamati-
nio skirtumo tarpe Roosevelto
ir Willkie. Tokią poziciją už-
ėmė Connecticut ir Californi-
jos CIO unijos.

Pamatinė Lewis'o klaida,
kad jis pasitiki Willkie žo-
džiais ir pažadais. Savo laiku
jis perdaug pasitikėjo Roose-
veltu, o 1928 metais net Hoo-
veriu.

Labai aišku, kad Lewis'as jo-
kiu būdu nepatraktus daug
žmonių prie Willkie.

Theodore Dreiser, bene gar-
siausias Amerikos rašytojas,
pasisakė už Earl Browder-
nors ir nesutikdamas su jo
punksiais komunistų nusistat-
ymo.

Apie Rooseveltą ir Willkie
jis sako, kad jie yra partneriai
karinėje isterijoje, nors Willkie
labiau užsimaskavęs.

Dreiser sako teisybę.

Norman Thomas šioje rinkim-
jų kampanijoje labai menką
rolę tešia. Jo beveik negird-
ėt.

Savo laikraštyje jis pasisako
kuriams matyti "Hitlerį ir Staliną
kariaujančius."

Tai labiausia troška Cham-
berlainui ir Daladieriai. O kur
jie šiandien atsidūrė? Jei pri-
kalti prie gėdos stulpo, o tili
net kalėjimuose atsidūrė.

Keista, kad Norman Thomas
sakosi esąs taikos šalininkas.
Tikrumoje jis nori karą prap-
lešti.

Rooseveltas vienoje iš savo
praktinių pasakė, kad jis pa-
laikęs glaudžiausius ryšius su
kataliku, protestonu ir žydų
bažnyčių vadais. Girdi, "tos
dvasinės sąlygos padeda išlai-
kyti taiką."

Stambiausia dvasinė asaba
pasanly yra poiežiūs. Roose-
veltas buvo pasitęsęs Vatica-
nui net savo specialiu ambasa-
doriu.

O kiek tas turėjo reikšmės
taikos išlaikymui?

"Tėvynė" paversta paplavu
kopūtu. Slykštus tas laikraštinis
pamilti r rankas. Be kreivos
politinės linijos ir manikiškų
burnojimų prieš Tarybų Lietu-
vą "Tėvynė" išgalėjo net ir
asmeninės insinuacijos, atskirų
žmonių niekinimas.

O Jurgelionis neseniai prašė
SLA narių, kad jie pajieškotų
"Tėvynė" naujų skaitytų.
Tokiame laikraštinis skaitytų
negalima gauti.

Apie Jurgelionį reikia pasakyti,
kad jis yra produktas grie-
galinio "socializmo". Tas "so-
cializmas" visai išlikvinklio-
jės ir jame kas grupė tai savo-
tiska "teorija".

Reikalauja Smarkiai Atakuot Italią

BUVĖS MINISTERIS SUNKIAI KALTI- NA VALDONUS

PETAINO KLIKA, BJODAMA
LIAUDIES SUKILIMO, PA-
SIRINKO SUMUSIMĄ IR

New Haven, Conn., lapkri-
čio 1. — Buvęs Prancūzijos
aviacijos ministeris Pierre Cot
čin kalbėdamas ir ytin aštriai
kaltino Prancūzijos buržuaziją,
kurios valią dabar išieškia
Petaino klika, kad jina, sau-
goda savo klesnius intere-
sus, leido naziam sūtriūskinti
ir pavergti Prancūziją.

Buvusis ministeris tvirtina,
kad Prancūzijos valdančioji
klesa buvo labia išsigandusi
žmonių revoliucijos ir įsiki-
no, kad geriau jau bus Hitlerio
valdymas, negu nepriklausoma
Prancūzija su darbininkų vy-
riausybe.

Anot ministerio, tik karui
prasidėjus Prancūzijos buržu-
jai suprato, kad Anglija ir
Prancūzija karą gali laimėti,
tik karui ilgainiui užsitęsęs. Bet
užsitęsęs karas esą galėjo iš-
sauti riaušis ir vėliau išvy-
sty visuotinę sukilimą. Tai,
būtent, dėlto Prancūzai turėti
pasidavę naziam. Kitaip vo-
kiečių armija nebūtų galėjusi
taip greitai ateiti į Paryžių.
Tikrovnybė, Prancūzijos armija
neturėjo progos susiremti su
priešu. Jai vis liepė trauktis.

Turkija Deklaravo Užsienio Politiką

Ankara, lapkr. 1. — Turkijos
prezidentas İsmet İnönü prane-
šė tautos seimui, kad šiuo tarpu
Turkija nestos į karą, bet su
bendradarbiavimu su Anglija
supratimu studijuojus Vidurme-
tinių situaciją. Prezidentas kartojė,
kad Turkija tuojau įims ginči-
kui, jei jos teritorija bus priešo
užpulta. Prezidentas dar dądėjo,
kad "nors ir tenka pirmon vie-
n' on slatyti pačių savo intere-
sus, vis dėlto privalu pasitikti ištiki-
niais draugiškumui ir obligaci-
jom. Mūsų ryšiai ir bendradar-
biavimus pasilieka nesurkšti."

Kas dėl santykių su Sovietų
Sąjunga, İnönü sakė: "Pergyve-
nė krizė eina linkui draugišges-
nio laipsnio."

Pasinaudodama laimėjimu,
unija tariasi šiandien ar ryto-
ties Fordo fabriku River Rouge
paskleisti daugybę lapelių, ra-
ginančių darbininkus organi-
zuotis.

LOS ANGELES IR VEL JAUTE
ZEMES DREBEJIMĄ

Los Angeles, Cal. — Kaip pusę
po 11 vakar naktį Los Ange-
les mieste pajausa lengvas ze-
mės drebejimas, kuris tęsėsi
keiloliki minutų.

LAVALIO POLITIKA VEDA
FRANCŪZIJĄ PRIE KARO
SU ANGLIJA

Berne, Šveicarija. — Nors
Lavalis viešai nesako, bet jo
politikos kryptis rodo, kad sie-
kiasi Prancūziją priversti prie
karo su Anglija.

Berne, Šveicarija. — Nors
Lavalis viešai nesako, bet jo
politikos kryptis rodo, kad sie-
kiasi Prancūziją priversti prie
karo su Anglija.

LOS ANGELES IR VEL JAUTE
ZEMES DREBEJIMĄ

Los Angeles, Cal. — Kaip pusę
po 11 vakar naktį Los Ange-
les mieste pajausa lengvas ze-
mės drebejimas, kuris tęsėsi
keiloliki minutų.

LAVALIO POLITIKA VEDA
FRANCŪZIJĄ PRIE KARO
SU ANGLIJA

Berne, Šveicarija. — Nors
Lavalis viešai nesako, bet jo
politikos kryptis rodo, kad sie-
kiasi Prancūziją priversti prie
karo su Anglija.

ITALAI PAEME 79 GRAIKOJOS KAIMUS

Roma, lapkr. 1. — Italijos ka-
rinųjų jėgų avangardas jau įėjęs
į Graikijos teritoriją 35 mylias
ir artėja prie svarbaus miesto
Joannina. Italai teigia, kad už-
imtoji teritorija yra 79 kaimai.

Aukšta karinė vadovybė pri-
pažysta, kad anglų aviacija vie-
nai p'ruu kartu atakavo pietne-
ri dalį Italijos ir gerokai nute-
rijo Neapolį.

Graikijos pranešimai mažai
ką sako apie veikimą fronte, iš-
skyrus tai, kad "frontas nesula-
žytas ir, kad aštriusius mušiai dar
ateina". Graikų karinė vadovy-
bė, kaip ir anglų generolai, ne-
mažai svarbos deda į taip vadi-
namą "Metaxas liniją," į Grai-
kų fortifikacijas, pradedant Al-
banijos siena ir baigiant Turki-
ją. "Metaxas linija" prasideda
apie 40 mylių nuo Albanijos ru-
bežiaus. Joannina miestas yra
pirmas punktas "Metaxas lini-
jos".

Londonui Nesvarbu
Kuris Kandidatas
Bus Išrinktas

Londonas, lapkr. 1. — Angli-
šiuo tarpu labai susinteresuotą
Amerikos prezidentinius rinkimais.
Laikraščių koresponden-
tai kasdien atsiunčia ilgus straips-
nius apie rinkimų kampanijos
eigius ir aprašo perspektyvas, kuris
iš dviejų galės laimėti.

Bendrai angliai didžiulio įsi-
tikinimo, kad nesvarbu ar Roose-
veltas ar Willkie bus išrinktas.
Jie giliai įsitikinę, kad ir vienas
ir kitas lygus karą šalininkai ir
abudu lygiai palaiko Anglijos
pusę. Tik dėlto, kad Rooseveltas
labiau anglam žinomas ir jo
dėka jau gavo daug pagelbos, tai
linkėjimų yra daugiau, kad
Rooseveltas laimėtų.

Aukštesnis Teismas
Panaikino Draudimą
Lapelius Dalinti

Detroitas. — Auto Darbinin-
kų Unija remiama pažangios
visuomenės atsiėkė ytin svarbų
laimėjimą prieš Fordo kontroli-
uojamą Dearborn miestelio ad-
ministraciją. Laimėjimas yra
tame, kad aukštesnis teismas
panaikino miestelio draudimą
dalinti dirbtuvių unijinius
lapelius.

Pasinaudodama laimėjimu,
unija tariasi šiandien ar ryto-
ties Fordo fabriku River Rouge
paskleisti daugybę lapelių, ra-
ginančių darbininkus organi-
zuotis.

LOS ANGELES IR VEL JAUTE
ZEMES DREBEJIMĄ

Los Angeles, Cal. — Kaip pusę
po 11 vakar naktį Los Ange-
les mieste pajausa lengvas ze-
mės drebejimas, kuris tęsėsi
keiloliki minutų.

LAVALIO POLITIKA VEDA
FRANCŪZIJĄ PRIE KARO
SU ANGLIJA

Berne, Šveicarija. — Nors
Lavalis viešai nesako, bet jo
politikos kryptis rodo, kad sie-
kiasi Prancūziją priversti prie
karo su Anglija.

LOS ANGELES IR VEL JAUTE
ZEMES DREBEJIMĄ

Los Angeles, Cal. — Kaip pusę
po 11 vakar naktį Los Ange-
les mieste pajausa lengvas ze-
mės drebejimas, kuris tęsėsi
keiloliki minutų.

LAVALIO POLITIKA VEDA
FRANCŪZIJĄ PRIE KARO
SU ANGLIJA

Berne, Šveicarija. — Nors
Lavalis viešai nesako, bet jo
politikos kryptis rodo, kad sie-
kiasi Prancūziją priversti prie
karo su Anglija.

LOS ANGELES IR VEL JAUTE
ZEMES DREBEJIMĄ

Los Angeles, Cal. — Kaip pusę
po 11 vakar naktį Los Ange-
les mieste pajausa lengvas ze-
mės drebejimas, kuris tęsėsi
keiloliki minutų.

LAVALIO POLITIKA VEDA
FRANCŪZIJĄ PRIE KARO
SU ANGLIJA

Berne, Šveicarija. — Nors
Lavalis viešai nesako, bet jo
politikos kryptis rodo, kad sie-
kiasi Prancūziją priversti prie
karo su Anglija.



Berlyno gaisrininkai gelbsti anglų bombų uždegtus trobesius

Nepartinė Darbo Lyga Ragina Lewisą Vado- vaut Treciajai Partijai

San Francisco, Cal., lapkr. 1.
— Californijos Nepartinės Ly-
gos komitetas priminė John L.
Lewisui, kad būtų kur kas svei-
kiau pažangiam judėjimui, jeigu
jisai imtųsi vadovauti tarpkalin-
ties Indo-Kinijos siena.

"Mūsų kareiviai dabar vana-
ja japonus Pinghsiang apylin-
kėje, 20 mylių į pietvakarius
nuo Lungchow," sako praneši-
mas.

Komiteto išleistas pareiki-
mus sako: "Mes pakartojam nu-
sistatymą nelindrosuoti jokio
kandidato, kuris, mūsų suprat-
imu, yra priešas darbininkų ir
stoją už karą. Šio nusistatymo
vadovaudami mes negalim
indorsuoti Roosevelt'o kandidatu-
ros. Willkie pastaruoju laiku
padarė kelis pro-darbininkiškus
pažadus, bet jo biznis ir pra-
elies rekordai neleidžia mums pa-
tikėti, kad jo pažadais bus išstū-
di. Dėlto mes negalim nė jo kan-
didatūra remti."

"Mes dar kartą pareikšiam,
kad prie kiekvienos progos visa
išgalė paremsim nacionalį jud-
ėjimą, turintį tikslą sudaryti ne-
priklausomą, pažangią politinę
partiją ir raginam John L. Le-
wisą vadovauti tokiam judėjimui."

Chamberlainas Atsidangina
Į Jungtines Valstijas

Londonas. — Londono laikra-
ščiūose cirkuluoja žinia, kad
Neville Chamberlain išvažiuo-
vėjęs į Jungtines Valstijas ir, vei-
kiausia, jau esąs netoli New
Yorko. Išvažiuavimo priežastis
neva jo sumenkusi sveikata.
Kiti pranešimai žinią nugūdi-
na.

Chamberlain yra pats did-
žiausias kaltininkas dabartinio
karo. Tai jisai su Daladie-
riu ir menšvikais stipriuo Hitler-
į ir Mussolinį prieš Sovietų
Sąjungą ir tuo priartino šią
žiuriją skerdynę.

VOKIEČIŲ PREKYBOS
DELEGACIJA MASKVOJ

Maska. — Traukiniai į Mask-
vą vakar atvyko vokiečių dele-
gacija iš 15 žmonių, kuri kalbė-
sis su Sovietų atstovais preky-
bos reikalu.

Burma Keliu Kinai Gauna Daug Medžiagos

Chungking, lapkr. 1. — Val-
stybinė žinių agentija praneša
iš Nanningo, kad kinų jėgos ir
dar kartą sumušė įsiveržėlius
Kwangsi provincijoje ir šia pro-
ga atkariavo svarbų tarpkalin-
ties Indo-Kinijos siena.

"Mūsų kareiviai dabar vana-
ja japonus Pinghsiang apylin-
kėje, 20 mylių į pietvakarius
nuo Lungchow," sako praneši-
mas.

Shanghai, lapkr. 1. — Ne-
žinrint japonų aviacijos tan-
kams puolimo ant Burma kelio,
kinai visvien juo parsiveža ka-
rinės medžiagos. Šiomis dien-
omis tuo keliu parsivežė 50
karinių lėktuvų. Greitu laiku
tikisi gauti tankų ir anti-lėktu-
vinių patrankų.

Anglai Suareštavo
Indijos Vadą už
Priesikarinę Kalbą

Delhi, Indija. — Anglai oku-
pantai vakar suėmė Pandit
Nehru už tai, kad jisai Allah-
abad mieste pasakė aštrią kalbą
prie imperialistinį karą. Tai
nuroga Indijos liaudies vadas
munaskavo anglus imperialis-
tus, jo tėvynės pavergėjus.

Pora savaičių prieš tai, oku-
pantai suėmė kitą žymų indusų
vadą Bhane Vinoba, taipgi už
priesikarinę kalbą.

NAZIAI SUTIKĘ
PALEISTI MILIONĄ
FRANCŪZŲ BELAISVIŲ

Berne, Šveicarija. — Esą su-
prasta, kad Hitleris pažadėjęs
Petainui laipsniškai paleisti mi-
lioną francūzų kareivių belaisvių.
Pažadas padarytus su ryšium
su Pelaino susitarimu su naziais
eiti išvien.

ROOSEVELTAS UŽ
DAVIMĄ ANGLJAI
DAUGIAU LĒKTUVŲ

Bostonas. — Rooseveltas čia
kalbėdamas demokratų mitingę
pasisakė dedas pastangas, kad
Anglija gautų iš Amerikos dar-
bent 12,000 lėktuvų.

ITALIJĄ SKAITO SILPNIAUSIA PRIEŠO VIETA; UŽ TAI SIULO JĄ SMOGT PIRMIAUSIA

Londonas, lapkr. 1. — Admi-
rolas Chatfield pradėjo viešai ra-
ginti vyriausybę užpulti Italiją.
Jo manymu, Italija yra pati silp-
niausia vieta ašies bloko karinė-
siemenoj. Dėlto ją reikia pul-
ti pirmiausia ir visa karo jėga.

Admirolas Chatfield neseniai
buvo Churchillio ministerijoj
kaip apsigynimo jėgų derintojas.
Jo nuomonė apie Italijos puolimą
parėmė atitinkami armijos
sluogsniai, o pastarusius valdi-
ški sluoogsniai.

Admirolas išvardijo, kad
galimas daiktas, jog Italija puo-
lė Graikiją manydama, kad iš
Agypto anglai sūs kariuomenę.
Chatfieldas yra tuomi susilpnins sa-
vo jėgas ties Suez'o kanalu.
Chatfieldas esąs nuomonės, kad
nereikia siųsti Graikijon karei-

vijų. Graikam esą galima kur kas
geriau padėti kariniu laivynu ir
karine aviacija tiesiai puolant I-
taliją.

"Strategijos tiesos mas moki-
na, Chatfield sako, kad reikia
pulti priešė pačią silpniausią vie-
tą ir pulti ją su didžiausia jėga.
Italija yra ta mūsų priešė silp-
niausia vieta."

Admirolas esąs tikras, kad An-
glų Vidurmečio laivynas pajėgs
apginti Gibraltarą, Suez'o kana-
lą ir sykiu kirsti kvaitinantį
smuog Italiją. Admirolas Chat-
fieldas tikrina, kas tokiar smu-
gijoj dabar yra tikra progą.

Nekurie karo stebėtojai verti-
na šią Chatfield teoriją kaip pa-
stangą pagąsdinti ir italus ir vo-
kiečius.

Sovietai Užėmė Dunojaus Salą

Belgradas, lapkr. 1. — Iš Bu-
charesto čia atėjo žinios tvirtina,
kad Sovietų Sąjungos karinės
jėgos užėmė Hununijos Chilia
salą. Salos užėmimas svarbus
esąs tuo, kad jis gali kloti
reolntuoti visą Dunojaus pusasa-
lį. Dunojaus kanalą ir Sulina
uoštą.

Kiek ir Kokių Nuostolių
Vokiečiai Pridarė
Rotterdamo Uostui

Amsterdam. — Rotterdam
yra svarbus Olandijos uostas ir
industrinis centras. Praeitį
pavasari naziai jį labai smarkiai
bombardavo. Bombarda-
vimas tęsėsi 7 ir pusę minutų.
Per tas šturmingas minutes na-
ziai nužudė ir sužeidė 100,000
žmonių.

Dabar atitinkama komisija
skelbia ir kiekieždiagnijū
nuostolių tada naziai padarė.
Anot komisijos, sugriauta 11,
000 bižniškų mūrų ir fabrikų ir
25,000 rezidencinių trobesių.
Pitinkas skaitant, nuostoliai
siekia per vieng bilioną guld-
erų (gulderas — 50c.). Ki-
tosios Olandijos dalyse medžia-
giniai nuostoliai taipjuo siekia
vis bilionų gulderų.

Amerikos Jaunimas
Nepkritaria
Verstinam Kareiviams

Chicago, Ill. — Cook apskr-
čio sekretorius Michael J.
Flynn paskelbėliu duomenų
rodo, kad per 11 šių metų be-
nesių apskritėje išduota art
45,000 tuokimos laisnių. Anot
sekretoriaus, tai niekad Chica-
go ir apskričio istorijoj tiek
sutuoktųjų nebuvo. Praeitį
mėnesį jaunų žmonių tuokima-
sis pasiekė 5,000 skaičių.

SOVIETŲ SĄJUNGA PAGER-
BE SAVO IŠRADEJUS

Maska. — Sovietų vyriausybė
suteikė vadyvų Socialistinio
Darbo Didvyrių devyniems iš-
radėjams, pageriniams lėk-
tuvių ir apsigynimo priemo-
nes.

Smarkiai Nubaudė Vogusius Mėsą

Maska. — Municipalis teis-
mas nugarinėjo 45 asmenų bylas,
kurie šarbo mėsos priristatymo ir
transporto įmonėse. Byloj sumi-
nėti asmenys kaltinti nesąžini-
gamu ir organizatoria vadygę.
Teisme buvo įrodyta, kad per
pastaruosius tris metus jie išvo-
gė už 500,000 rublių mėsos pro-
duktų.

Aštuonis šaukos lyderius teis-
mas pasmerkė suaudyti, tris iš-
teisino ir likusius nubaudė įvy-
riaus terminais kalėjimu.

Prez. Roosevelto Sekretorius Atsipra- šė Sužeistojai

Washingtonas, lapkr. 1. —
Prez. Roosevelto sekretorius
Stephen Early iš sykio labai iš-
džiūvo, kad geležinkelio stotij
sužeidė negra policistą. Bet kai
pradėjo plaukti į Washingtoną
protestai, kurių dauguma kalio-
no sekretorių ruosine nenpyka-
na, Early pradėjo užsiginti kal-
tės. Užsigynimas lik dar labiau
paaustrino protestus. Tada sekre-
torius Early, sava valia ar kle-
patariams, nukentėjusio išpa-
rašė. Sekretorius Early yfar-
gimaitinis gen. Early, kuris civi-
lio karo metu vadovavo konde-
reratų armijai.

Kumstinnikas Louis
Pasisakė už
Republikonų Kandidatą

New Yorkas. — Sunkioje
svorio kumstinnikas Joe Louis
viešai pasisakė už Wendell
Willkie kandidatūrą. Jis tai
padarė kalbėdamas republiko-
nų masiniam mitingę, sureng-
tam negrų apylinkė. Louisui
pradėjus Willkie girti, daug
kas iš publikos kumstinnikų
ujo.

Chicago, Ill. — Cook apskr-
čio sekretorius Michael J.
Flynn paskelbėliu duomenų
rodo, kad per 11 šių metų be-
nesių apskritėje išduota art
45,000 tuokimos laisnių. Anot
sekretoriaus, tai niekad Chica-
go ir apskričio istorijoj tiek
sutuoktųjų nebuvo. Praeitį
mėnesį jaunų žmonių tuokima-
sis pasiekė 5,000 skaičių.

SOVIETŲ SĄJUNGA PAGER-
BE SAVO IŠRADEJUS

Maska. — Sovietų vyriausybė
suteikė vadyvų Socialistinio
Darbo Didvyrių devyniems iš-
radėjams, pageriniams lėk-
tuvių ir apsigynimo priemo-
nes.

Chicago, Ill. — Cook apskr-
čio sekretorius Michael J.
Flynn paskelbėliu duomenų
rodo, kad per 11 šių metų be-
nesių apskritėje išduota art
45,000 tuokimos laisnių. Anot
sekretoriaus, tai niekad Chica-
go ir apskričio istorijoj tiek
sutuoktųjų nebuvo. Praeitį
mėnesį jaunų žmonių tuokima-
sis pasiekė 5,000 skaičių.

SOVIETŲ SĄJUNGA PAGER-
BE SAVO IŠRADEJUS

Maska. — Sovietų vyriausybė
suteikė vadyvų Socialistinio
Darbo Didvyrių devyniems iš-
radėjams, pageriniams lėk-
tuvių ir apsigynimo priemo-
nes.

Chicago, Ill. — Cook apskr-
čio sekretorius Michael J.
Flynn paskelbėliu duomenų
rodo, kad per 11 šių metų be-
nesių apskritėje išduota art
45,000 tuokimos laisnių. Anot
sekretoriaus, tai niekad Chica-
go ir apskričio istorijoj tiek
sutuoktųjų nebuvo. Praeitį
mėnesį jaunų žmonių tuokima-
sis pasiekė 5,000 skaičių.

SOVIETŲ SĄJUNGA PAGER-
BE SAVO IŠRADEJUS

Maska. — Sovietų vyriausybė
suteikė vadyvų Socialistinio
Darbo Didvyrių devyniems iš-
radėjams, pageriniams lėk-
tuvių ir apsigynimo priemo-
nes.

"VILNIS" (The Surge)

LITHUANIAN LABOR DAILY Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada, and South America one year \$3.50; six months \$2.75. Chicago \$7.00; six months \$5.75; foreign countries \$8.00; six months \$6.00. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in the city of Chicago, 1 year \$2.00; 1/2 yr. \$1.00; outside of Chicago, 1 yr. \$1.50 half year 75c.

Advertising rates on application 3116 South Halsted Street, Chicago, Ill. PHONE, VICTORY 1455 Entered as second class matter September 28, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Laukia "Nepaprasto"

Republikonų čyrai, sakoma, bija, jog paskutinėse dienose prieš pat balsavimus popiežius ar gen. Petain pasilytų prezidentui Rooseveltui tarpinkauti sutarkymui Anglijos ir Vokietijos. Tatai paradytų prezidentą taikos apastalu ir duoty jam labai daug balsu.

Demokratų rateluose gij bijomasi, kad popiežius galys pasilyti Washingtoni "uzgerinimo" politika. Norima pasilyti Washingtono valdziai, kad jį spirty Anglija, susitaikyti su Vokietija. O republikonai tai panaudoty prieš Rooseveltą ir atirauktu nuo jo balsu.

Abiejų partijų viršilos galvas lauzo kaip surasti ką nors su labai gero. Eina gandai, kad Neville Chamberlain atvykstas Amerikon, o jei tas teisybe, gal ir jis ką nors turys su "uzgerinimo" politika, nes juk tai jis buvo pats vyriausias meistras "uzgerinimo".

Kadangi iki balsavimų liko tik kelios dienos, vargiai galima tikėti, kad bile pasilymai iš Vatikano ar Vichy daug paveiktų j rinkimus. Republikonų ir demokratų viršily baimė rodo, jog abiejai labai neužtikrinti laimėjimais.

Ne Visai Taip

"Organizuotų darbininkų judėjimo atcitis priklauso nuo rezultaty šių rinkimų", pareiskę John L. Lewis, bent taip paduoda republikonų šaltiniai. Ne šį sykį. Reikia sakyti, kad šį sykį nebus didelio skirtumo ar republikonų ar demokratų prezidentiniai kandidatai laimės, nes pamatiniais klausimais tarp jų nėra skirtumo.

Darbininkų organizacijų, judėjimo atcitis priklausys nuo to, kaip jie velks, kovos, kaip vieningai laikyis. Nemažai prie to prisidės ir tas, kiek balsu bus paduota už mažesnes partijas, ypac Komunistų Partija, kaip protestas prieš karą ir prieš reakcinę politiką dabartinės valdzios.

Daug balsu už darbo žmonių kandidatus parodys abiejų didžiųjų partijų kandidatams, kad jų politikai daugelis priešinas, o tai stipriai paveiktų j naujai išrinktą prezidentą.

Jiems Tai Gerai

United States Steel korporacijos pelnas per 9 mėnesius šių metų pasiekė \$69,000,000. Paklio daug ypac pastarais trim mėnesiais — net \$33,000,000. O tai 300% daugiau kaip pernai per tą laiką.

Plieno trustai, matote, karas labai naudingas. Jis padidino pelnus nesvietiškai. Visai natūralu, kad ta korporacija ir kitos tokios stvoja už karą.

Tos korporacijos prezidentu buvo Edward Stettinius Jr., bet jis atsisek iš tos viefos kaip prezidentas Rooseveltas pasykytė jį j Apspyginimo Komitetą. Suprantama, rezignavo iš prezidento, bet nenutraukė ryšių. Korporacijos šulams labai svarbu buti tokiam komite.

Kitos didžiosios korporacijos irgi labai padidino savo pelnus karui prasidėjus, ypatingai orlaivių dirbimo korporacijos pelmosi.

Tie interesai nori karu, jie, žinoma, nori, kad rinkimus laimėty stojantį už karą kandidatai. Jie tam reikalui ir dirba.

Kas Pabėgo iš Lietuvos

Tulas A. D. klerikalų "Drauge" rašo kaip jis nusigandęs perversmo Lietuvoje pabėgo Vokietijon ir ką jis ten rado. Jis sako:

"Is Pilkalnio pirmadienį vakare pasiekiau Gleisgarbeno stovyklą, kurioje radau jau daugiau lietuvių. Pažystamų: dr. Ant. Maceina, kun. St. Yla, Juiljonas Butėnas iš "XX Amž." red. kun. K. Barauskas, "Mūsų Laikraščio" red. kun. Pr. Gaidamavičius iš Širvintų, Kazys Cibiras, Pr. Raila (buv. trečiafrontrininkas, o paskutiniu laiku tautininkas) su žmona, gen. Plechavičius, keliolika Saugumo Departamento valdininkų, bet daugiausia ten iš Vilniaus krašto, rusų, lenkų ir ukrainiečių, 70 nuoš. stovyklos gventojų buvo ne lietuvių".

Kaip matote, apart kelių klerikalų laikraščio redaktorių, subėgę pas nazius yra "saugumo departamento" valdininkai, o tai žvalgybininkai, kurie daug terioje Lietuvos ukinkinus ir darbininkus ir delto bijoty pasilikti. Paskui keletas generolų ir lenkų bei ukrainiečių dvarininkai.

Tai tokius žmones Amerikos smetoninių frontas ragina remti aukomis.

Kaip jie ten gyvena:

"Valgis stovykloje buvo vidutinis, nieko nedirbant, to maisto pilnai pakakdavo, ypatingai, kad apylinkėje geras oras, aplink miškai spygliuočių. Rusai ir lenkai—daugiausia buvę dvarininkai turėdami pakankamai pinigų eidavo pas apylinkės ukinkinus (galima buvo pagal taisykles vaikščioti 2 kilometru radiuse) ir prispirkdavo, akciaušinų, mėsos, pieno ir kt. produktų, o gautą duoną (kurios duodavo 300 gr. dienai) mesdavo j kubilį kaip netinkamą. Pastebėjusi tokius reiškinis administracija sumažino duonos davimą per pusę ir visai uždraudė pirktis ką nors pas vietos ukinkinus".

Mat, ponai buvę, jie ir išbėgę poniskai nori gyventi.

Pažymėtina ir šie dalykai: Viena, jie pinigų išsivežė. Tai kam jiem parama.

Antra, vokiečių valdzia uždraudus jiem pirktis bent ką, tai ir pinigai jiem nepadės.

Delko tad klerikalai, socialfaistai ir tautininkai renka aukas? Varinėjimui savo politikos, veikimui prieš naują Lietuvą.

Tuos "saugumo departamento" žvalgybininkų viršilas taipgi norima j kitur iškelti. Norėtusi Lietuvos priešams gauti jų Amerikā, kad čia daugiau propagandos paskleisti, smarkiai veikti prieš Lietuvą.

Amerikos lietuviai nerems Smetonos žvalgybininkų ir dvarininkų.

Graudūs Verksmai

Hearstas labai bijo, kad tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos nevyktų susitarimas, nes tas smogty fašistinę "ašį". Jis ašaroja, kad Washingtono valdzia jam ir kitiems tokiems štai kuo "nusišidėjusi":

Veda derybas su Sovietų ambasadorium.

Leido išsiųsti SSSR seniau užpirtą mašineriją už \$7,000,000.

Sulaukė švedijai 100 orlaivių, kurie buvo "užsakyta" kuomet ėjo SSSR ir Suomijos karas.

Paskelbė Sovietų Sąjungą drauginga Amerikai šalin.

Jei tie Washingtono valdzios žygiai vykdytųsi, tai Amerikos žmonės galėty tik pasidžiaugti. Suprantama, Hearstui tas nepatinka, nes jis nori užgerinti fašistinę "ašį", su ja derėtis. Jis nori Ameriko didesnės reakcijos, fašizmo. Bet jo norai yra ne Amerikos žmonių norai. Kaip tik priešingai — ko jis nori visuomet yra priešingai daugumos Amerikos žmonių gerovei.

Jo smerkimas Washingtono už tuos žygius gal tik padidinti valdzios įtekumą tarp žmonių.

Amerika jau gerai pažysta Hearstą. Tas įrodyta keletu jo laikraščių užsidarymas.

Apžvalga

KUNIGAS APE RINKIMUS LIETUVOJ

"Vilniaus Basas" pacitavo sekamą kunigo A. Šmulckų šio raštą pirmo seimo rinkimų Lietuvoje

"AR MES KITA LIKAI BALSUOSIME?"

Zinoma! Kuriam lietuviui-katalikui galėty būti neprimtina rinkimieji platforma su jos pagrindiniais dėsniais?

Lietuvos valsybės nepriklausomybė didžiūsiu ryšius su galinomis Sovietų Respublikomis, Valstybių Lietuvis kalla ir visų Lietuvoje gyvenančių tautų solidarumas laiduojas lietuviams teisę būti šeimninkais savo tėvynėje, nelajant šitie tautų katalikas šitų principų nepripažintų ir už juos nekovotų?

Darbininko aprūpinimas ligoje bei senatvėje; suteiktas darbininkai galimybės pačiam užsidėti padory pragyvenimui, o ne laukti išmaldos iš fokratinės labdarybės — yra tai negėnėjami principai. Kadangi šitie principai norima įgyvendinti ne smurto ir vertybių naikinimo, bet įstajymo ir tvarkos keliu, mums katalikams belieka tik balsuoti, pasirenkant iš gerų kandidatų pačius, mūsų nuomone, geriausius.

Civilinė metrikacija yra seniai pribrendęs dalykas. Visokių privilegijų panaikinimas, visų lygybė prieš įstajytumus, tikybinė tolerancija, nelicencijybė — visa tai yra principai, už kuriuos mes visada balsuosime.

Taigi, už šiuos visus principus ir jų teisėty bei skubų įgyvendinimą mes, katalikai, einame balsuoti. Kiekvienoje gyvenimo kovoje, mes, katalikai, negalime pasilikti nuosaliai stovėnais stebėtojais. I kiekvieną naują gyvenimą mes privalamo įeinti naujas priemones, suderintas su mūsų įstajtinimais ir išpažintamais principais, kuriuose artimo meilė yra mūsų pirmoji pareiga.

Lietuvos katalikai, kaip matome iš šio kunigo, Lietuvos seimo rinkimuose noriai dalyvavo.

Sovietų Sąjungos, katalikai, net ir kunigai kai kurie visai nesibaido.

Kunigas Šmulckys taipgi nemano, kad susidėjus su SSSR Lietuva netenka nepriklausomybės. Kaip tik priešingai, ji tampa galingesnė, lygiatiese dalimi galingos šalies.

Net ir civilės metrikacijos kunigas Šmulckystis nesibaido.

Taigi, bereikalingai Amerikos lietuvių kunigai ir jų tarnai "svietiški inteligentai" taip rėkia apie Lietuvos katalikų "bėdas". Lietuvos katalikai, net ir kai kurie kunigai, visai nesibaido perversmo.

VOKIECIAI TURI 2,000,000 FRANCŪZŲ BELAISVIŪ

Viechy. — Petaino pasitarimu, dar ir po šiai dienai vokiečiai tebalaiko nelaisvėje 2,000,000 francuzų kareivių. Už okupuojamų ir trečdaliu Francuzijos, likusi dalis Francuzijos, kurios viršuninkų skaitosis Petainas, kasdien turi naziam sumokėti po \$8,000,000.

Kuri Yra Darbo Žmonių Partija?

Lietuvių kalboj išleistam komunistų lapely prie Komunistų Partijos platformos seka šis j lietuvius atsišaukimas:

"LIETUVIŲ AMERIKOS PILIECIAI!"

Siemet turime prezidento ir kitų mūsų šalies viršininkų rinkimus. Bet tai įvyksta tokioj atmosferoj, kokios niekadosis pirmiau nebuvo. Pasaulis vėl liepsnoja imperialistinio karo ugnyje. Pereitas Pasaulinis Karas (1914-1918 metų) prarijo per 10 milijonų jaunų vyrų karo laukuose ir paiko per 20 milijonų sužeistų, sukoveveiktų, paliegtųjų ir be sveikatos. Dabarintis karas yra dar baisesnis, nes jame jau nėra "fronto", kokį mes pirmiau supratome. Dabar liepsnoja miestai už kelių šimtų mylių nuo mūsų fronto ir šimtai tūkstančių civilių žmonių žėsta nuo bombų.

Ir kenčia ne vien kariaujančios šalys, bet ir neutralės. Anglijai vienos dienos karo vedimas atneša 36 milijonus dolerių, o mūsų šalį, Jungtinėms Valstyboms, karui oficialiai dar nėra kėtas, šis karas kaštuoja net 46 milijonus dolerių j dieną. Roosevelt valdzia jau pasykyr 15 milijonų dolerių karo reikiams, kas reiskia baisiai didelius taksus darbininkams, fermeriams ir smulkiesiems biznieriams.

KAIP EINA VILNIES VAJUS

DAR TRYS NAUJI VAJININKAI STOJO DARBAN

Vasiliauskas pralenkė Daukšą šimtu ir puse punktu. Chicago North Side dar laiko antrą vietą, bet jau visai mažai viršija Vasiliauska.

Mažetka, Nedvaras ir kelj kiti gerokai pirmyn pažėgė. Clevelandas vis dar atsiliks. Ką veikiate, clevelandiečiai? Detroito smarki vajininkė Budginėse stoji darban.

Kaip dabar stoji vajininkai:

Table with 2 columns: Candidate Name and Points. Includes names like F. Abekas, L. D. S. 86, A. Vasiliauskas, etc.



CHARLES J. HENDLEY

New Yorko mokytojų federacijos prezidentas, jis pareiskė geriau elysis kalėjiman už "įžeidimų teismo", negu išduosius varduos unijai priklausančių mokytojų Dieso šnipams.

tėvynės apgynimui nuo bile kokio agresoriaus, kuris pasikėsintų ant mūsų krašto terit., ant mūsų laisvų! Bet tuo pat kartu mes esame priversti kovoti prieš tuos reakcinis žygius, kurie naikina laisves mūsų tėvynėje. Mes sakome, kad tai yra veidmainystė, kada reakcininkai skoa kovoję prieš Hitlerį stengiantis mūsų šalyje įvesti fašizmą.

Kova Už Taiką

Komunistų Partija, budama dalis darbininkų, fermerių ir darbo inteligentijos bei profesionalų, reikėsudama plačiųjų masių valgy, yra vieniatelie partija, kuri savo platformoj ir veikloj stvoja už išlakymą Amerikos nuo karo. Tikta Komunistų Partija savo veikloj stengiasi pastoti keliu tiems žygiams, kurie vėda mūsų šalį j praigastingą karą. Tik Komunistų Partija kovoją, kad nugaltęs Wall Strity ginklų ir amunicijos karalių tendencijas įvyti mūsų šalį karan, kuriems kėtas yra pelningas.

O kur Komunistų Partijai, nepaisant visokių klitūčių, pavyko pastatyti kandidatus, ten darbininkai, fermeriai, inteligentai, profesionalai ir smulkiesi biznieriurai neturi rasti kito pasirinkimo, kaip tik savo balsus atiduoti už taikos ir laisvės atstovus — Komunistų Partijos kandidatus. Pilieciai, atmintike, kad Francuzų reakcinės įgyos pirmiausia puolė komunistus, paskui darbo unijos ir kitas organizacijas. Ir pirm, negu ten Hitlerio armija atėjo, jau Francuzoj buvo fašizmas. Ir pas mus laisvės ir Amerikos garbingų tradicijų priešai pasirinkto tą kelią.

Pilieciai, šie mūsų rinkimuose jums lieka pasirinkti tik du keliai: arba jus balsuosite už Rooseveltą ir Willkie, tarpe kurių jokia pamatinio skirtumo nėra, tai yra, balsuosite už bedarbę, vargą, skurdą, išnaikinimą taip sunkiai iškovotų jus civilių laisvių, už karą ir jo šalenybes, prieš darbininkų reikalus, prieš fermerių ir smulkųjų savininkų reikalus; arba, jus balsuosite už taiką, prieš karą, už Teisų Bilijų, už laisvę ir geresnį gyvenimą, tai yra, — Komunistų Partijos išstatytus kandidatus Earl Browder j prezidentus, James W. Ford j viceprezidentus ir kitus jus valstioj Komunistų Partijos kandidatus."

Kai kas mano, kad Rooseveltas visgi yra geresnis už Willkie, o jei taip, tai už kiek geresnį ir laisvoti. Tokis manymas yra klaidingas.

Rooseveltas jau senai pats atmetė New Deal. Jis pats žodžio nepasiskė prieš tokius bilius, kaip atėvių registravimas ir tam panašūs. Jis taipgi net ir neslepia, kad nori Ameriką karan įvėlyti.

Abu ty partijų kandidatai yra ne darbo žmonių. Ir nei vienas jų nėra mažesnė blygėty už kitą, kaip aukščiau išėdoto komunistų išleistas lapelis. Tėmytojas.

Mokslo Dalykai ir Margumynai

Kaip Rašoma Musų Mokyklom Vadovėliai

Kadangi valstybių sienos, ypatingai Europoje ir Azijoje, pastaraisiais metais nuolat keičiasi, tai nusprendžiau atnaujinti pažintį su geografija.

Geografija, kaip žinote, yra ta mokslo saka, kuri aiškina valstybių ir tautų sudėtį, jų istoriją, resursus, industriją ir t. t. Kad palengvinti skaitytojams ir studentams susipažinti su nežinomom šalim ir tautom, geografijos vadovėliai gausiai iliustruoti ne tik žemėlapiams, bet šiaip jau aprašymų vietų valdais.

Geriau yra sekti besikeičiantis pasaulio ar kurios jo dalies veidas, jei pirmiau susipažysti su tos vietos istorija. Delto savo geografijos vadovėliu pasirinkau ne tai jau naują knygą, nors ir ne perseniausią. Nusipirkau jau apdėvėtą, kadangi ir pigiau, o mokslo dalykai juk vistiek tie patys, kad ir apdėvėtoj knygoj. Knygos vardas: "New Pictorial Atlas of the World". Parašyta dviejų pasaulių žymiausių geografo, George Wharton James ir Alan H. Burgoyne. Abu priklauso Britanijos Karališkaj Geografių Draugystei. Abu autoriai dalyvavo kaip ekspertai geografių taikos konferencijose po perėjo pasaulinio karo ir t. t., ir t. t.

Taip aukštai atrekomenduotų autorių knygą turėtų būti pasitikėtina. Delto be didelio derėjimosi užmokėjau krautuvninkui kiek pa-reikalavo ir parsiėšęs namo atsisėdau prie pečiaus ir sakau: "Jei ne rytoj, tai užporyt galėsiu kaip ant delno išdešyti kaip stovėjo Europos valstybės tuoj po pirmojo pasaulinio karo ir kaip etovi šiandien".

Kadangi ir dešėtkai metų iš manęs dar neišdildė tautinio jausmo, tai, žinoma, pirmiausiai atsivėriau knygos lapą, ant kurio aprašoma ką tik įsisteigusi nauja nepriklausoma Lietuvos respublika. Mat knyga rašyta ir išleista 1920 metais, kada ne tik Lietuva, bet ir daugelis kitų Europos valstybių buvo dar tik "beibės".

Ir tikėkite manim: Juo daugiau skaitau, tuo darauš didesnis Lietuvos patriotas. Ir kurgi ne! Tik pasiklausykite kokią Lietuvą musų tautai pripažysta šie du žymiausiai pasaulio geografai.

Pat pradžioje buvau truputiškai sustojęs skaityti, maniau, gal spaustuvninkas padarė klaidą sumaišydamas dvi valstybes ir neatitardamąs datas. Mat, ten parašyta, jog—

"Lietuva pasiskelbė nepriklausoma respublika lapkričio 30 diena, 1918 metais. Pirmuoju respublikos prezidentu išrinktas Karlis Ul-

manis ir Vilnius paskelbtas valstybės sostine".

Pripažystu, šitoks šiupinys biskutuką sugadino skoni, bet toliau ir vėl atsipeikėjau, kada pradėjau skaityti apie naujosios Lietuvos plotą, jos gyventojų skaičių, durpyną dydį ir t. t. Girdi— "Lietuva apima tą dalį buvusiosios Rusijos imperijos, kuri pirma karo buvo žinoma kaipo "Vakarų Rusija". Ji susideda iš buvusiųjų Kauno, Vilniaus, Gardino ir Minsko gubernijų ir dalinai ima Mogilevo ir Vitebsko gubernijas".

Aha, sakau, lai gyvuoja Lietuva nuo Baltiko iki Judojų jūrų! Skaitau toliau ir negaliu atsidžiaugti: "Lietuvos laukai lygus, daug joje girių ir neapmataujamų pelkių. Kai kurie pelkynai apima iki 600 kvadratinų mylių plotą žemės. Pelkynai daugiausiai susideda iš durpių, kurias Lietuvoje naudoja kurui ir tręšimui laukų".

Tai, sakau, biskį durpynai, net 600 kvadratinų mylių plotu! Musų tauta jau per virš tukstantis metų kaip gyvena toj dalyj pasaulio, o vargiai kas iki šiol žinojo, jog ten randasi tokie milžiniški durpynai.

Ir gyventojų priskaityta Lietuvoje per nemerą daug. Net 9,000,000! Kaip ir pritaikoma, gyventojai esą didžiulioje "tikrieji lietuviai". Bet, girdi, randasi nemažai latvių, kurie esą labai artimi savo paėjimui lietuviams, estų, žydų, lenkų, baltgudžių ir vokiečių.

Kas liečia religijos, tai visi lietuvos gyventojai, išskiriant žydus, esą "lygion pasidalinę į tris dalis: graikišką kataliką, liuteronai ir Rymo kataliką". Bet kas liečia "tikruosius lietuvius", tai daugelis jų dar praktikuoją senovės stambeldžių religiją.

Tur būt skaitytojai nekaltinsit manęs, jei prisipažinsiu, jog perskaitęs tokią "mokslišką geografiją" apie Lietuvą, apie kitas šalis nebeskaiciau. Nepaisant, kad už knygą užmokėjau gerą USA pinigą, bet pažioviau ant lentynos ir tebedžiūsta. Jei Grigaičiai su Simučiu kada pasiseks "atvaduoti Lietuvą", padovanosiu jiems.

Tai mat, draugai, kokie žmonės ir kaip rašo mokslo knygas! Nežinau ar plačiai ši knyga buvo naudojama musų amerikoniškose mokyklose, bet naudote žinau kad naudojto. Taipgi negalėčiau pasakyti ar ir apie kitas valstybes ir tautas panašiai rašo kaip apie Lietuvą ir lietuvius, nes, kaip sakiau, nebūtinai kantrybės skaityti toliau. Jeigu taip, tai džiaugiuosi, kad esu per senas mo-

Ant Musų Žemės Ledų Gdynės Žymės

Didžioji ledų gdynė, kaip mokslininkai apskaičiavo, buvo ant musų žemės apie pusę milijono metų atgal. Jie apskaičiavo, kad ledų kalnai būvę neapsakomai dideli, net po 10 mylių storumo. Tačiau, musų žemę laikė surakinus 10 mylių storumo ledo pluta.

Dabar žemėj esanti labai gilūs grioviai, slėniai, jūrų gėlmės, tai vis ledų gdynės darbas. Tie neapsakomai stori ledai išgulėjo, išarė didžius idubimus tiek sausžemyne, tiek jūrų gėlmėse.

Profesorius F. P. Shepard, kuris darbuojasi įrei Illinoiso Universiteto geologinio skyriaus, tyrinėja ledų gdynės žymes. Jūrų vandenys nekuriuose vietose yra po tukstantį metų gelmių. Tai vis ledų gdynės išrėžtos gėlmės sako profesorius.

Bakterijom Reikia Daugiau Deguonio, Negu Žuvim

Dr. C. E. Zobell duoda įdomių davinų apie bakterijas. Jis ištyręs, kad maža bakterija kartais daugiau reikalauja oksigėno, negu didelė žuvis.

Žuvis turi gauti oksigėno-deguonio. Ypač jo vis mažiau yra giliai vandenyje. Abeliai tik tam tikra ruoš žuvų gali giliai vandenį gyventi. Bakterijos, kuriom reikia daug oksigėno visai negali pasilakyti giliam vandenyje.

Baltosios Meškos Kepeny Nuodingos

Mokslininkas Kenneth Douth, Carnegie Muzejias geologistas su kitais mokslininkais pėrgėvėno tokį prityrimą.

Bunant su ekspedicija šiaurėj vienas jų kompanijos asmuo nušovė dvi baltasias meškas. Vsi norėjo valgyti. Kadangi meškų kaillai buvo nulupiti, tai apdėvėtinai pasinaudojį vidurių atidarym ir išiekioti jankų.

Is pradžių skonis buvo nepergeriausias, bet paskui pakilo apetitas ir viskas sudorota, suvalgyta. Vsi sumigo. Mokslininkas Douth naktį pabuvo su galvos skaudėjimu. Jis tada atsiminė, kad kur tai skaitė, jog baltosios meškos jankos nuodingos. Iyte jau visiem skaudėjau galvas, jautėsi negerai. Tiktai trečioj dienoj jie pasveiko.

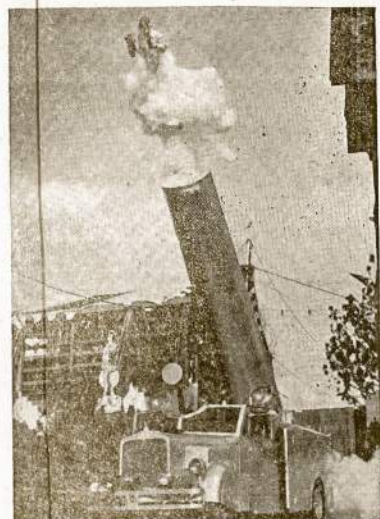
kintis ir niekas nebegali priversti mokintis iš tokios knygos.

Beje, apie lietuvius yra biskutukas ir teisybės. Pavyzdin, vienoj vietoj pasakya, jog "industrijos Lietuvoje kaip ir nėra (1920 m.), bet rankdarbių lietuviai išdirba tikrai artistišku. Kaipuome taipgi galima užtikti daugelį vietų valstiečius, atliekamu nuo ukio darbu laiku, bevėrdant smalgai deguta iš beržo tošies".

Taipjau pasakya, kad lietuviai, o ypatingai vyrai, esą "švieslplaukiai, žydia-aiškiai ir abeliai puikiai nauage".

Tas tai tiesa! Ir jeigu ne-lietuvių pasakya, jog tiek daug lietuvių yra smalvairiai, tai gal bučiau taip neužsiurinstęs.

—J. as.



Nepamanykite, šis paveikslas nekalba apie karą. Paveikslas parodo vieną "trikasą," kuris buvo vartojamas pasaulinėj parodoj. New Yorke. Magiška! sutaisyta armota, kuri išsaina ne kulka, bet žmogų. Parodoj šis "trikasas" sako sutraukduoj daug žmonių pasižiūrėti.

Vakarinės Žvaigždės

Šiuo metlaikiu turime dvi vakarines žvaigždes, labai artai vieny prie kitos. Viena yra labai šviesi, net per lengvas ūkanas matoma: kita lyg uolban-kusi, bet šviesesnė už visas kitas dabar matomas žvaigždes. Vakare jos randasi pietrytinėj dangaus dalyj ir matomos tiek per naktį: bekylant iš pietryčių aukštyn, paskui leidžiantis pietvakariuos žemyn—tuo pačiu ruožu, kuriuo keliauja saulė.

Tai yra ne žvaigždės, bet mūsų saulinės sistemos narės, planetos— Jupiteris ir Saturnas, pačios didžiausios už visas planetas. Jos šviečia ne savo šviesa, bet saulės šviesos atspindis. Jų abiejų paviršiai labai šalti, nes per toli nuo saulės.

JUPITERIS yra patsai didžiausias už visas kitas astūnias planetas. Savo mase jis daug didesnis už visas kitas planetas sudėjus į daiktą. Tačiau, lyginant jo dydį su saule, jis yra tik viena 1,017-ta dalelė saulės masės. Jupiterio ektorinis diametras yra 88,000 mylių (palyginimui, mūsų žemės diametras yra 8,000 mylių). Jo tolis nuo saulės yra 483 milijonai mylių; o nuo žemės, kai būna prie jos artčiausiai— 367 milijonai mylių. Jo metai yra veik 12 mūsųikių metų; tai yra: iki Jupiteris apskrenda aplink saulę vieną sykį, tai mes su savo žemele ir tą patį laiką apliekiam aplink saulę veik 12 sykių.

Jupiteris turi 11 mėnulių. Kaipkurie jų skrenda aplink planetą ir atbulų pusė—iš rytų į vakarus, kai būna prie jos priėngia bendrai tiesai saulinėj sistemoj.

SATURNAS yra dar toliau nuo saulės negu Jupiteris—745 milijonų mylių; o nuo žemės, kai jis prieina prie jos artčiausiai—745 milijonai mylių. Jo metai 29½ mūsųikių metų. Diametras—74,000 mylių.

Saturnas yra gražiausia planeta mūsųikių sistemoj. Ji, veik kaip Jupiteris, yra turtinga mėnuliais—turi jų net 9. Bet apart mėnulių jis turi tokį papušušalą, kokio neturi jokia kita planeta,—tai didelius lan-

IVAIRENYBĖS

Pirmieji 15 prezidentinių rinkimų nebuvo viena diena visoj šalyj. Kiekviena valstija pasirinkdavo rinkimų dieną spalio ar lapkričio mėnaisiais.

1840 metais nuskirta pirmadienis, lapkričio 2, rinkimų diena, bet Ohio ir Pennsylvania vistiek balsavo pasukutinį spalio penktadienį. Kelios kitos valstijos irgi savom dienom.

1848 metais pravesta federalis įstatymas, kad prezidentiniai balsavimai įvyktų pirmą antradienį lapkričio mėnesį.

Piliečiai faktinai nebalsouoja už J. V. prezidentą tiesiog. Jie balsuoja už elektorius, kurių kiekviena valstija turi tiek, kiek kongresmanų, pridėdant senatorius. Abeliai išėina apie 250,000 piliečiams vienas kongresmanas.

Kuri partija laimi daugumą elektorių bile valstioj, laimi visus. Delto gali pasitaikyti, ir jau taikėsi kelis kartus, kad mažiau balsų gavęs kandidatas, jei gana daugia elektorių, liekasi išrinktas prezidentu.

Kaip tai galima? Valstijos, kurios turi mažai gyventojų, vistiek turi bent tris elektorius, nes kiekviena valstija turi po du senatorius, nežurint, kad ir visai mažai balsuotojų, taipgi, bent viena kongresmaną. O tai reikią 3 elektorius, kuomet balsuotojų gal nebūti nei 100,000. Tokia valstija yra Nevada. Dakotos irgi mažai gyventojų turi.

Tarpe įdomybių, New Yorko Times skelbia, jog Sovietai, apart eilės kitų miltarinių naujinybių, dalis submarinų vežą į traukiniais į Vladivostoką ir ten juos sudeda ir juron paleidžia.

Dabar sako italai panašiai pergabeng submarinų Vokietijai. Jie vežė tai per Brenner Pass.

tai greičiau ir apskrenda negu tolimesnės—vienos kitas tai pasiveja, tai pralenkia. O planetų keliavimas lankais klaidina mūsų akis nepalyginamai labiau negu traukinių prasielkimas važuojant tiesiu keliu.

Tačiau planetų kasnaktinės kelionės—užtekėjimas rytuose ir nusileidimas vakaruose—yra tik pat mus atrodantis, bet mes dangumi taip slenkta, bet mes tai atsiskum link jų, tai vėl nusisukam. Jų tikrajį judėjį reikia spręsti lyginant jas su žvaigždėmis. Jei viena mėnesį planeta buvo ties viena kuria žvaigžde, tai kita mėnesį ji jau bus ties kuria kita žvaigžde, toliau į rytus. Bet, kaip aukščiau nurodyta, net ir šitaip jas tėjiant lankiniai keliai mūsų akis apgauna.

Neseniai Saturnas buvo pusėtinai toliau ir rytus už Jupiterį. Dabar Jupiteris jau visai arti Saturno ir ne po ilgo jis pastarąjį pralenks, nes jo orbita yra mažesnė negu Saturno ir todėl jis greičiau ją apskrenda.

Tabokos uostymas jau eina iš mados, bet ne visai.

Tabokos uostymas, sako, Europon importuotas po pirmam Kolumbuso aplankymui Ameriką 1494-1496 metais.

Tuojuo po to taip buvo įjėję madon, kad skaitėsi prasta maniera aristokratams neoustyti tabokos.

Taip pat ir su rukymas buvo. Daėjo rukymas iki sveikatai pavojingo laipsnio ir pakuri imta smarkiai prieš tai kovoti. Net nuodėme rukymą reikėjo skelbti.

Nors dabar tabokos uostymas jau skaitoma prastu elgesiu, Amerikos agrkulturos daviniai rodo, kad 1939 metais uostymų produkto buvo išleista 38,000,000 svarų.

Kur nors dar tabakerkos madoje.

New Brunswick, Kanadoj, vienas daržininkas įskiepijo į vieną obelį 144 rušių obuolių. Visi prigiję ir dabar jis turi visokių obuolių, kurie tik augs Kanadoje, vienoj savo obelyj.

Palaikyti duoną šviežia reikia pusę baknelio atpianti ir suvynioti taip, kad oras neįeity, o tik pusę suraikyti. Kada visai laikoma atvirai, ji greit vėsta, džūsta ir pasidaro sėna.

Duona sensta nuo dasigavimo oro ir jo visydu.

—A-n-s.

Kiniečiai Pirmutinai Popieros Gamintojai

Jau pirmiau buvo patiekta istorinių faktų dienraštyje apie popieros pirmutinius gamintojus, kiniečius. Dabar pasirodė daugiau to istorinį faktą patvirtinančių davinų.

Kiniškam Turkestane rado popieros sklypą su kinietišku užrašu, kuris datuotas 264 metais ir krikščionybės metskaita.

Pirmutinai popieros knygų kinieškų raštu atrasta budisty banžnyčios urnuose Tun-huang, Kasų provincijoj. Knyga datuota 868 m.

Berlino, kiniečiai mokėjo popierą pasidaryti apie 2,000 metų atgal. Jie ir europiečius išmokino, tik daug vėliau, apie 1,000 metų atgal.

Beje, yra istorinių davinų, jog popieros gaminimas prasidėjo Samarkane, Rusijos Turkestane, apie 751 krikščionybės metų skaičiu. Kiek vėliau Egipte ėmė gaminti popierą ir pagaliau apie 1,000 m. atgal ir europiečiai išmoko jos pasigaminti.

APIE 600,000 VAIKŲ EVAKUOTA IS LONDONO

Londonas.— Sveikatingumo ministeris Malcolm MacDonaldu skelbia, kad esą bombarduojamo Londono jau esą iškraustyta 563,000 vaikų. Tad maždaug 70 procentų visų Londono vaikų. Vaikai išgabenta į krašto gilumą. Jei bombardavimas esą dabartinu žiaurumu, tai reikią dar 279,000 iškraustyti.

K—d-s.

LAISVAS PROTAVIMAS IR ŽMONIJOS PROGRESAS

Reikia pasakyti kas tiesa, kad laisvas protavimas žmonių kultūriniam gyvenime turi be galo svarbą. Nes tik savistovis, niekieno nevaržomas, protavimas žmogus turi galimybės išvystyti naujas idėjas, atskirti reikšmingus faktus nuo prietarų, pasakyti ir tuo pat metu žinotiną daugiausia faktais.

Be šiame klausime mes sutinkame žmonių, kurie argumentuoja kaip nėra reikalo kalbėti apie laisvą protavimą, kuomet visų žmonių protas esą laisvas. Jie sako, kad bažnyčia, valstybė ir net didžiuliais tironais gali uždrausti kalbėti bet rašyti, bet jie negali sulaukyti žmogų nuo protavimo. Čia iš dalies yra kiek ir teisybės, tik ne daug. Toliau žmogus sau vienas protavimą ir tyli, tai jo niekas nevaržo ir į kalėjimą nededa. Tokį protavimą negalima vadinti laisvu protavimu, nes jis tokiu nėra. Tik tada žmogus laisvai protavo, kada turi progą pareikšti savo idėjas viešai ir gali papildyti savo žinojimą kitų protavimais.

Bažnyčia, ypač katalikų, viskas laisvas buvo ir šiandien yra atsklausias priešas žmonių laisvo protavimo (jė vadina laisvo protavimu). Ir šiandien Romos katalikų bažnyčia pilnai pasilaiko jėzuitų zokono įsteigto Igno Lojola patarimo, kuris sėkantis:

"Kad mes galėtume visose dalykuose įgyti išitikėjimą; kad mes galėtume neklysti niekame, tai mes turime laikyti už pamatinį principą—ką aš matau juodu, tik kad baltas, jeigu aukštesnė valdžia to reikalauja."

Niekas negirdėjo kunigijų saukiami žmones prie dalykų žinojimo; visada jie saukia žmones prie tikėjimo ir kuo daugiau tikėjimo. Nes kuo tikėjime yra žmonių išganymas, žmogus, kuriu nuo kudykštės buvo uždrausta laisvai protuoti, idant jis neįsilystų iš gero kelio ir nepatulyti į peklį, kuris pilnai išlaikė kunigo įsakyms, toks žmogus nėra daugiau laisvas, kaip kad tas žmogus gimęs vergu ir dabar nenori būti nieku kitiu kaip tik vergu.

Be tu, kurie yra aukos aplin-

kybių ir nenori laisvai protuoti, yra da ir kiti, ką bijosi laisvo protavimo. Yra žmonių, kurie save tituluoja progresyvais, bet bijosi į rankas paimti kitokių pavaldžių laikraštį arba knygą bet delo, kad nesutinka su ten išreikštomis idėjomis. Toki žmogus yra trumparegiškas ir mažai kuo skiriasi nuo religinių fanatikų. Kadangi mes esame mažai kultūringi, tai delo mūsų diskusijos su skirtingų pavaldžių žmonių mus pykdo ir kai kada bauginis laimais. Bet tas yra geras budas patobulinti savo protą naujais žinojimais. Tas, kuris bijosi ir šalinsis kitų idėjų, tai nežūratint kaip jis nesididžiuotų savo dideliu žinojimu, o jis turi tuščių protinę...

Daugiausia ant kelio stovi laisvam protavimui, tai stipriai organizuota "dievo įkvėpta" krikščionių religija. Mat, religijos autoritetas ir galia priklauso ne nuo žinojimo, bet nuo tikėjimo. Kuo žmogus mažiau žino, tai daugiau tikti ir priėjimai. Istoriųj raudime, kad senovės romėnų ir graikų religijos neturėjo "dievų žodžių" biblijų ir nei organizuotos su "dieviška galia" kunigijos. Todel pagonaiška Graikija ir padarė tą didelį žingsnį linkui progresu. Da ir šiandien už daugelį mokslininkų išradimų žmonija turi didelį dėkingumą pagonaiški Graikijai, o ne krikščionybei.

Kada kardai ir ugnia krikščionybė užkariau Europą, tai nežūglo padarė didelę permainą žmonių protuose. Bažnyčia pradėjo skelbti, kad tik ji viena atstovauja dievą; tik ji viena turi teisybę netik religijos klausimu, bet ir visais kitais klausimais. Čia žmogus protas buvo lie verčės, nes bažnyčien skelbė, kad "šit sakė d'ėvas", "šit sakė dievo sonas", "šit sakė dievo motin", ir tam panašiai. Tokiose apylostovose nors mažiausias laisvas protavimas buvo sutempimas ir viskas buvo valdoma pagal bažnyčios kuralpį; pono dievo šėnymos naujau.

Tuli sako, kad tik Romos katalikų bažnyčia yra priešas progresu, o visos kitos krikščionybės sektos stovja už progresą. Tas netiesa. Protestonai, liute-



Leviton Manufacturing kompanijos darbininkai, New Yorke, balsuoja už CIO eniją. Pravedus balsavimus pasirodė, jog 1,299 darbininkai balsavo už CIO, o tik 70 prieš.

roniai, tuos baptistų sektos, salveišių ir daug kitų savo neįpaukta mokslo, savo fanatizmu viršija net ir katalikų bažnyčią. Jau apie 50 generacijų Europos žmonija yra išgyvenusi po pilna krikščionių bažnyčios kontrole. Ta bažnyčien paima žmogų del lopšyį esantį ir iki uždengimo grabo lentos laiko jo protą pilno savo kontrolei ir vergijai. Krikščionių bažnyčia skaito didžiulius prasižengimų abejonę ir netikėjimą. Ta bažnyčia donuoja vagims, melagiams, istvirkičiams, didžiuliams niekšams ir net žudiniams. Bet bažnyčia pasijų į peklį kiekvieną tu, kuris netikės arčiau nors abejos apie bažnyčios skelbiamas dogmas; nors tose dogmose juodi daiktai yra vadinami baltais...

Per arti 2,000 metų bažnyčia pilnai turėjo laiko ir progų tuos "Kristaus prisakymus" įvykdyti gyvenimui ir padaryti laiką ir ramybę ant žemės. Bet to nepadarė. Ir šiandien kunigija turi drėsos siulyti į Kristų kaipo gyduolį nuo visų draugijinių blogybių.

Kada klausai kunigijos saukimį: "Gryžkit prie dievo", "gryžkit prie tikybos", "daugiau aukų bažnyčiai ir poterių dievui ir šventiesiems ir visi draugijiniai blogumai bus prasalinti", tai rodo, kad krikščionių religija yra visai nauja ir da neįšandyla gyvenime. Po 15 šimtų metų krikščionybės viešpatavimo ir šiandien mes turime visus tas blogybes, kurias krikščionybė sako turi už tikslų prasalinti. Ypač karai prie krikščionybės yra daug patobulinti...

Darbininkų klesos geresnė atėtis yra ne religiose, ne dievose, ne šventuosiuose, bet darbininkų vėnybė, laisvam protavimui ir žinojime.

A. M. Metelionis.

BRIDGEPORTE "Vilni" išnešioja J. Urbonas. Prašome visus skaitytokus kooperuoti su juo reikale mokescių ir tt. Jei del vienos ar kitos priezasties negaunate "Vilnies", praneškite rašinėm. Adm.

Be Reikalo Kelia Draugijoj Suirute

Custer ir Scottville, Mich.

Iš mūsų kolonijos jau senai buvo "Vilni" žinių. Taip atrodo, kad čionais nieko neveikia fermeriai. Bet taip nėra. Pas mus tarp lietuvių yra didelis sujudimas dėlai naujų įvylių Lietuvoje. Vieni džiaugiasi, kad musų broliai ir sėsusės Lietuvoje įgyjo laisvę, nuvertė fašistų valdžią, o kiti, suklaidinti buržuaziški laikraščiai, ypač "Naujienų" ir "Keleivnių" skaitytojai daugiausiai rėkia, kad dabar Lietuvą valdo žydai ir kacapai ir tt.

ALDL 218 kp. nutarė rengti prakalbas Lietuvos klausimu. Kalbėtojas bus L. Pruseikai iš Chicago. Buvo nusandytą Lietuvų Unikinių sveatinę ir pradėjome garsinti prakalbas. Lietuvos priešai išgirde, kad yra rengiamos prakalbos Lietuvos klausimu, pradėjo slapiai veikti; susitarė su savo pasekėjais neduoti Liet. Unikinių Draugystės sveatinę.

Spalio 27 d. atsiuvo L. U. Draugystės susirinkimas. Baidgiant susirinkimui draugystės pirmininkas mikėlodamas sako: "AS išrendavauj sveatinę ir paemūtin dorfai raudos iš Literaturos Draugystės." Toliaus tyg susirinkė sako: "Bet aš nežinau, kaip Literaturos Draugystė turėjo perėlti sykį prakalbas, tai buk rinko aukas del Browderio Liet. Unikinių Draugystės vardu." Jaim buk sūkęs koks valdininkėlis, konslehelis.

Jo buvo užklausta kodėl jis nepranešė pirmiau pie tai draugystei. Juk Literaturos Draugystės paskutinės prakalbos atsiuvo sausio mėnesį, tai kodėl tylėjo ir nepranešė draugijai beveik per visą metą. Tai jis užraudęs atsakė, kad buvo užmiršęs pasakyti.

Tuojaus vienas taip vadinamas "Naujiens" socialistas atstojto ir davė įpešing neduoti sveatinę komunistams, nes valdžia uždarys sveatinę ir tt. Po to kilo diskusijos ar duoti ar neduoti sveatinę prakalbos. Leista balsuoti: 16 balsavo, kad duoti sveatinę, 20 balsavo prieš.

Jiems pasisekė šitą nekulturningą darbį atsiekti todėl, kad

daugelis laisvę mylinčių narių nedalyvavo susirinkime. Jie su lauzė metinius nutarimus. Metiniam susirinkime buvo nutarta, kad sveatinę gali rauduoti kas tik nori.

Šitie žmonės kelia betvarkę pašalpinėse draugiose. Šita draugija yra laisva; visokių pažiūrų žmonės gali priklausyti ir priklausu.

Gerbiamieji, jus žinote, kad šitaj draugystėj yra daugias laisvų žmonių kaip jusų. Nemažai, kad jus tokių netikusį politiką galėsite varinėti toje draugijoje!

L. Pruseikai yra rengiamos prakalbos lapkričio 6 d. Prasišė kaip 8 val. vakare. Vieta kur prakalbos joks yra visiems gerai žinoma: Jovs ir Onos Juodaičių namuose.

Prakalbų komitetas kviesia visus apiepinkė fermerius atsilankyti į prakalbas.

Farmerys.

Prašome visus "Vilnies" skaitytokus pirkti sau reikalingus daiktus pae tus biznierių, kurie garsinasi "Vilnių" ir kurie remia "Vilnių".

Kaip Daktaras Parašė JUSŲ RECEPTAS

YOUR PRESCRIPTION

the Way Your Doctor Wrote It

Svarbiausiu dalyku jusų gyvenime yra receptas. Jūs negalite atsiduoti likimui... ant naudojamo materialo ir jo suvalymo. Mes didžiuliamės dailėdami pasakytį, kad receptų išpildymas yra svarbiausia dailė mūsų biznio. Vaistus sutaiso tik išlaunoti, registruoti ir prikyre pharmacistai. Medicinos ir chemikalai yra naudojami vien iš geriausiu. Pagalau dvejoja patikrinimo sistema garantuoja akuratumą, kuriu būty galima pasiticketi. Lėkėkite mums išpildyti jusų sekančių recepta.

SSSR—KO IŠ JOS LAUKIAME?

Viso pasaulio kapitalistinė spauda, ypač spauda Jungtinių Valstijų, yra pilna spėjiojimų apie tai, koks bus sekamas žingsnis Sovietų Sąjungos, koks bus jos vidmauo tarptautinį politiką ateityje. "Tolerantiški" link Sovietų liberalai, atviri priešai ir kraštutiniai reaciniai Sovietų edikai—visi jie spekuliuoja toj plotmėj: "su kuo eis Sovietų Sąjunga?" Tarp tu spėjiojimų galima rasti ir tokių nuomonų, kurios tik juoko sukelia. Bet bendrai tos nuomonės vertos dėmesio, nes jos išreiskia nusistatų buržuazinio pasaulio link tos problemos.

Pirmiausia jau pats klausimo pastatymas—"su kuo eis SSSR"—yra visais nesuripantu arba nenoro susiprasti, kuriais principais valdovaujasi Sovietų Sąjunga tarptautinės politikos klausime. Su kuom eis. Jų manymu SSSR turi "eiti" su bet kuom. Jų buržuazinė psichologija negali apsisprasti su mintimi, kad yra pasatyje jėga, kuri stovi nuosaly visų kapitalistinio pasaulio prieštaravimų, ir kuri mano, kad tuos prieštaravimus galima risti vienu keliu—panaliku sistemoms, kurios tuos prieštaravimus gimdo. Jie gal žino apie tą nusistatymą, bet tur but mano, kad tai teorijos klausimas, o praktikoje Sovietų Sąjunga turi elgtis kaip kiekviena kita kapitalistinė valstybė. Ir kai gyvenimo faktai jiems parodo, kad tai ne tušti žodžiai, kad Sovietų Sąjunga tvirtai vykdo savo principus, jie jausdami povojų jų sistemai jau vien dėl to kuo jiėgos egzistencijos, ir tartum nenorėdami to pripažinti, patys "veda," kad ir tik popierių.

sovietų politiką, duodami įvairius patvarkymus, darydami visokius spėjiojimus. Kada antram dešimtmety po pirmo pasaulinio karo, del stulios kapitalizmo padėties, fašizmas pradėjo greitu tempu augti, Sovietų Sąjunga per išisų metų eilę nenustoję saukusi kapitalistines, demokratijas i vieningą frontą prieš fašizmą, už kolektyvinio saugumo principą.

Faktai perdaug gerai visiems žinomi, tad nėra ir reikalo jų kartoti. Mes žinome kaip buržuazija tą žaunimą ignoravo, kaip ji fašizmui darė vieną koncesiją po antros, jį ugde. Ta istorija, Abisinijos-Austrijos-Cekoslovakijos-Albanijos istorija yra aiški.

(Tęsa ant 6-to pusl.)

GUST'S LIQUOR STORE



Čia gausite įvairių gėrimų. Smagi ir linkama visiems vieta. 2710 West 59th St. CHICAGO, ILL. G. K. BUDRIS, Sav. Phone Prospect 6977

RUDENINIS IŠPARDAVIMAS JOSEPH DRY GOODS STORE

3344 S. Halsted St., Chicago, Ill. Vyrams ir Moterims Drabužiai

- Vyriški apatiniai union siutai 69c
- Extra didesnis mieros, iki size 52 \$1.00
- Vilnoniniai union siutai \$4.50
- Marškiniai ir trumpos kelnutės, po 50c šmolais

- Darbiniai flannel marškiniai ... \$1.00
- Berniukams vilnoniai Jackets \$2.85
- Union siutai ... 69c
- Moterim flannel night gowns 69c
- Silkinės punciokos 50c

NUSIPIRKITE DABAR, sutaupykite pinigų

SPECIALIAI KETVIRTADIENIAIS

- Shampoo, Finger Wave and Rinse—už viską 50c
- Pirmadieniais, Antradieniais ir Trečiadieniais, regular, \$2.50; Permanent Wave (Shampoo, Rinse, Trim, included) \$1.50

Telefonuokite dėl Appointment VICTORY 2897 **MIRROR BEAUTY SALON** 3152 S. Wallace St., Chicago, Ill. MRS. ZALD, Mgr.

Turėkit Dailius, Gaminiai Atrodančius MONEY-BACK GUARANTEE OF SATISFACTION

WITRITE 60 DAYS TRIAL

TRADE MARK REGISTERED **Keeps Teeth**

\$9.50

PERMATOMI • BE VIEŠŲI • BALIS • PLEITVI

G. P. JOHNSON, Pres.

A.A.A. DENTAL LABORATORIES, Inc.
Main Building: 1555 MILWAUKEE AVE. Phone ARM. 3559
Blair-vak. Bldg. 4825 IRVING PARK RD. Phone AVE. 9898
Viduramžyji Bldg. 212 S. STATE ST. Phone HAR. 9559

Telef. Republic 1538. **INTERNATIONAL LIQUOR CO.** 6246-48 S. California Chicago, Ill.

Lietuvių didžiausias degtinės ir vyno sandėlis. Užlaiko geriausią amerikonišką ir importuotą degtinę.

Reikalaukite jusų tavernui Sunny Boy, 4 metų senumo, Kentucky degtinės. Turtinga, švelni ir labai pakti degtinė Taipgi reikalaukit lietuviško Krupniko.

PARDUODAME TIKTAI TAVERNAMS

Mūsų Valandos nuo 9 iki 5 Užsakymai išvežiojami sekancią diena.

FRANK VIZGARD

HALLOWEEN PARĖ Green Tavern

7200 S. Green Street CHICAGOJ

Šeštadienį, Lapkričio (November) 2 d.

Skanių Valgių, Gera Muzika, Įvairių Gėrimų. Bus duodama gražios dovanos. Vistus užkvičia

Kazimiera ir Juozai Kenstavičiai, Savininkai.

K. Kenstavičienė.

UNION DRUG CO. 35th & S. Halsted St. Chicago Ill.

"BUK SILUMŲ LINKSMAS IR TAUPYK" **SHELL Blue Flame RANGE OIL ir FUEL OIL** Karsčiau Degs, Todėl Mažiau Sudega

DABAR PIRKITE **STANLEY OIL CO.** TELEFONAI: VIRginia 3100 VIRginia 9740 4400-02 SOUTH WESTERN AVENUE Greatai pristatome Chicagoje ir apiepinkė iš 5 sakrovų.

Ant Rytojaus po Istorinio Apvaikščiojimo

DETROIT, Mich. — Spalio 27 d. čia pasidarbavimu ALDL 52 ir 188 kuopų įvyko iškilmingas parengimas. Tai buvo planingai ir rūpestingai prirengtas mūsų vienintelės nacionalinės apšvietos ir kultūros organizacijos 25 metų gyvavimo sukakties jubiliejus.

Programa buvo graži, įspūdinga. Paroda vietos lietuvaičių piešinių yfin atkreipė daugelio dėmesį. Bet apie tai vėliau, šia paršys mūsų organizacijų korespondentai.

Aišku: surengimų tokio įvairovės, nepaprasto parengimo buvo daug dirbta. Skaitlinga publika buvo patenkinta. Džiaugsmą reišė rengėjai, matydami tokią gražią rezultatų savo trūsio; publika buvo linksmas, nes už menkute įžangą maie ir girdėjo labai daug pamokančio, svarbaus ir žingeidaus.

Vakaro pirmininkas Dr. M. Palevičius skaitė ketelį sveikinimų, štai jie:

Nesenai atytkęs sveičias iš Lietuvos profesorius Vytautas Bacevičius iš Brooklyn'o prisitūte sekamą sveikinimą:

"Sveikinimas ALDL 25 metų sukakties jubiliejus progą: Nuoširdžiai sveikinam ALDL ir linkiu toliau taip intensyviai plėsti kultūrą lietuvių kolonijoj, ugdyti pamėginą prie literatūros ir praturtinti lietuvių literatūrą naujai leidžiamais veikalais, kurių idėja, turinys ir charakteris sutapaty su Naujosios Pažangiosios Lietuvos kultūrinu gyvenimu."

(Pasirašo)

Prof. Vytautas Bacevičius.

—

Antras sveikinimas nuo ALDL Centro Komiteto:

"Sirdingiausiai sveikinam Lietuvių Literatūros Draugijos 52 ir 188 kuopų surengtą 25-ty metų jubiliejus progą parengimą. Linkime, kad Detroit'e Literatūros Draugijos kuopos skleistų lietuvių tarpe vieną iš kultūrinų daromų, apšvietę ir kultūrą, jungtų lietuvius ir lietuives vienam visų brangiam tikslui: teisingam ir laimingam gyvenimui!

Draugai, nariai su didesne en-

ergija į veiklą! Draugai ir draugės, prieteliai ir simpatikai! Mes jus kviečiame į mūsų skaitlingosios Draugijos eiles bendram darbui, kurio dar iki šiol nepriklausote.

Literatūros Draugijos Centro Komitetas; D. M. Solomskas, CK. Sekretorius.

—
Trecias sveikinimas aplyktas nuo drg. R. Matusевичiaus, iegū neseniai prisiluvusio iš Lietuvos žurnalisto, kuris jau visoj cilėj kolonijoj atlaikė desėtkus prakalby lietuvių mitinguose.

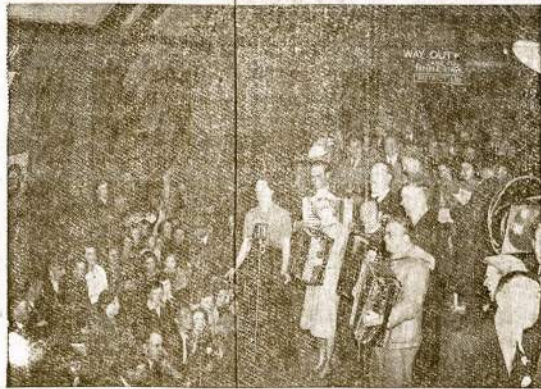
"Gerbiamieji draugai vienimėčiai!
LDLD Detroito skyrius 25 metų jubiliejus progą, leiskit man prisidėti prie šventės su pasveikinimu.

ALDL darbas Amerikoj padėjo pažangiamam lietuviams judėjimui kelti išėjivus tarpe susipratimą, šaukė žmones tarpe savo balsus už teisingesnj rytyj ir kovoti už progresą prieš tamsybę.

Dabariniui momentui, kada mūsų idealai tapo gyvu kumu mūsų atnaujintoj Sovietinėje tėvyne, šioji mūsų bendra šventė lejo nepaprastu svarbus. Dabar kelias tarp Sovietų Lietuvos ir Jungtinij Valsitjų papato lyg trumpas; mes galėsim lėgti ir patempusius ryšius su darbo masėmis ir su Lietuvos darbo inteligentija.

Atsityojai Sovietinėje Lietuvoj stoji į darbą peraukėlti Lietuvos žmones, kad jiems lengviau būtų žengti į socializmą.

Prof. Krėvė-Mickevičius, Linas Gira, Petras Cvirka, Antanas Venclova, Juozas Kruminas, Antanas Rutkas, Salomeja Neris ir kiti—tai naujieji "Lietuviškos sielos inžinieriai." Jie savo kurybinius talentus, naujus veikalus skiria ne tik broliam Lietuvoj, bet jį darbo valsiams ir jys, draugai, galisite pasidžiaugti ir semtis atsparumo smūkiui kovai su Lietuvos priešais.
Tad draugai detroitiečiai, įsų praicitės kelias, kuris nebuvu nukoltas rožėmis, o greičiau yra erškėčių kelias, veda į puikių ateitį.



Londono gyventojai šitip praleidžia vakta. Atvaizdas nutrauktas pžeminiam rasyje, kur to Anglijos didmiesčio gyventojai slepiasi nuo orinių bombų. Žinoma, ne visi ir ne visada jie taip linksminasi kaip rodo šis atvaizdas.

Is "Dirvos" Jubiliejinio Koncerto

Cleveland, Ohio

Spalio 20 d., Lietuvių svietinėje atsilbuvo "Dirvos" jubiliejinis koncertas, kurį Smetonos kavalierius labai garsino per "Dirvą."

Man vienas pasakojai, kad jis gyvens išanksto pasipirkė bilietų. Jau pasakė, kad nebeira bilietų po 35 centus, jie visi išpirkti. Tik ilke po 50 centų. Mislina san, kad man jau neliko jokio bilieto.

Nuėjau pažymetu laiku ir jėjės per duris ir prisitūtes prie budelės paklausiau ar turi bilietų po 35 centus. Gavau atsakymą, kad turi užtenkaniai. Na, tai ir pasipirkiau bilietų už 35c.

—
Lėjus į svietinį gavau nuo merginos programą, ant kurios numaliavota trispalvė vėliava. Publikos buvo tik pora šimtų.

Neužlgo išėjo vienas dirvinis, pasakė, kad nimiriamint ir vėl didu. Po to išlindo ir vakaro pirmininkas, Brazauskas. Jis išdirdinai pasakė: "Ponai ir ponios, as turiu jums ką pasakyti. As maniau, kad ir turi ką nūto pasakyti. O jis pradėjo deklamuoti ir verkti, kad nebera linksmybės, kad Stalinas gerus laikus sugadino, tai ir viskas."

Padeklamavęs pradėjo perstatinėti dainininkus. Perstatė ketelį ponų ir panelių ir paskui perstatė ir dainininką Vasiliausky. Buvo matyti, kad Vasiliausky nelabai patiko, kaip pirmininkas visus dainininkus šaukia ant estrados kaip kokius plemenis.

A. Vasiliauskus nebogai dainuota ir daro gerą įspūdį ir publiijai.
Apert koncerto kalbėjo tulas J. Bačinskas iš Michigano ir koks tar Dr. J. C. Norem. Paskirtinis pasakė, kad jam teko joti ant Lietuvos arklio ir kad pusėtinai jį pakratė. Keletą juokelį pasakė, prizaėjo Lietuvą atgauti, ant ko smetoniniai rėnkūlėm paplojo.

Paskui perstatė kalbėt vietinį p. Žiurį. Tas labai išgarbino "Dirvą," o kiti laikraščiai visi esa purvini, kaip sakė p. Žiuris. Smetonos kavalierius perstatytas iš cilės pasigyrė buvęs Washingtono su Lietuvos at-

—
Pirmyn ALDLdiečiai, į mūsų laimėjimus!
Jūsų darbas neutejio veltui. Naujoji Lietuva ir pažangioji išėjiva jus brangina ir linki daug gražių užsimojimų ir jų įvykdymą."
Jūsų Draugas
R. Matusевичius.

—
Ketvirtj raštišką sveikinimą kolektyviai atsiumė grupė lietuvių džiovininkų iš Maryland valstijos sanatorijos. Jis skambalo: "Gerbiami Draugai ir Draugės!"

Mes, sanatorijos ligoniai lietuviai, sveikiname jus ir jusų ALDLQ su 25 metų jubiliejumi.
Linkime jums draugiškai, linksmam ir laimingai sulaukti Aukšnio Jubiliejus su dideliu draugų ir draugij skaitumi."
Peter Yankus.

—
Buvo ir daugiau sveikinimų, bet jie atžymėti šio parengimo programoj specialiai išleistoju knygtelė. Joje taipgi telpa trumpa ALDL istorij, kurį parusė drg. Solomskas, Centro sekretorius, taipgi ALDL 52 ir 188 kuopų visų ilgų metų veikimo istorijos.

Beje, rengėjai verti pagyrimo, kad šiom kartū sveičai buvo vaissimni šiltais užkandžiais, sočiais ir sveičiais. Kurienas teko išauti sveičiais dienės laiku, cinant parodai, ir sulaukti net vidurmatčio, — nereikėti pastenktiškai saltais užkandžiais bet įjėskoli ką nors skanesnio valgyklose.

—
VILNIUS, Eln. — Vilniuje ypatingai susirpintai senelij ir invalidių prieglaudoms, kurios visos perėmimo socialinio apyriavimo liandes komisariato žinion. Tokių prieglaudų Vilniuje yra 7. Vilniaus miesto savivaldybė tose prieglaudose laikė 1,061 senelijus ir invalidas.

Pertvarkomos ir vaikų prieglaudos. Vaikų prieglaudos, kuriose bus išaikomi vaikai iki 3 metų amžiaus, bus sveičaitos liandes komisariato žinioje, o vyresniojo amžiaus—švietimo komisariato žinioje.

Vilniuje steigama motomoms mokykla, kurioje motiloms bus skaitomos paskaitos, kaip reikia globoti ir auklėti vaikus.
Nuo spalio 1 d. Vilniuje atidaroma pirmoji priešalkoholinė amuliatorija. Joje bus teikiama viso miesto alkoholių žiūroms patarimai ir nurodymai, be to, bus vykdomas racionalus nemokamas alkoholių gydymas.

Lentos—Medžio Darbas—Stogam ir Sienom Medžiaga

Stiklas, Uždėjimas, Garadžiam, Durys, Maluva, MODERN MILLWORK & BLDG. SUPPLY CO. 3004-3006 Archer Avenue "Viskas dėl Statybos" Phones VIRginia 1914-15

Ir Visokis Darbas prie Namu, kaip ir Lanko, taip Vidaus.

Naujos Mados Brick-Siding Išmokėjimai per F. H. A. Paskolas. Gaukite mūsų žemas kainas ir apskaitavimą pirm piristiant.

PIRMIAU Į MOKYKLĄ "TIK PRO LANGUS TEGALEJO PAŽIŪRETI"

Kaunas (Elna)—Rugsėjo 31 d. Kaune buvo atidarytos pirmosios dvi Lietuvos TS Respublikoje vidurinio mokyklų suaugusiems: Kauno pilnoji vidurinioji mokykla (gimnazija).

Ta progą Profsgimtujų runų salėje įvyko iškilmingas šių mokyklų atidarymo aktas, į kurį susirinko šimtai tų mokyklų mokinių-suaugusiųjų, svečių ir visa švietimo liandes komisariato vadovybė.

Suaugusiųjų mokinių vardu kalbėjęs drg. Balkvicius pareiškė, kad tai, ko kapitalistinėje Lietuvoje nebuvu padaryta per 20 metų, socialistinė Lietuva padarė per trejetį mėnesių. Kapitalistinėje Lietuvoje suaugusiųjų švietimas, kaip ir apskritai darbo žmonių švietimas buvo stebėtinai, buvo atiduotas privaloms draugijoms, kurios savo išlaikymui iš mokinių lupdavo viet iki 450 litų mokslapnigū už vienus mokslo metus. Nors liandis troško mokslo ir visomis priemonėmis jio siekė, tačiau dažniausiai visos pastangos atsimuškavo į kapitalizmo paruoštus klitius. Ne vienas liandes susis taip besiekdamas mokslo buvo džiūvęs pakirstas. Dabar kiekvienas galime dirbti ir drauge mokyti.

Viljampolėte ligi šiol buvo bene labiausiai apšleistas ir užmirėtas Kauno priemiestis. Kanalizacija, vandentiekio ir gatvių tvarkymo darbai buvo labai užleistai. Viljampolėte, kur gyveno 20,000 žmonių, ligi šiol nebuvu nė vienos vidurinės mokyklos, nepastatyta nė vienos pavyzdinės pradžios mokyklos, į kultūros reikalus nekreipta jokio dėmesio. Viljampolėčiai mano, kad dėl to, kad čia gyvena daugiausiai fabrikų darbininkai ir beduomenai.

Išgirdę, kad Tarybų Lietuvoje visiems suteikiama teisė mokyti, —viljampolėčiai suskato patys gyvai rūpintis suaugusiems progimnazijos ir pradinį mokyklų steigimu ir gavę švietimo liandes komisariato pritarimą, pradėjo registruoti norinčius mokyti.

Spalio 1 d. suaugusieji mokiniai, apie 100, jau laikė įstojamuosius egzaminus ir savo progimnazija. Visų veiduose didis džiūgsmas, kad galės dirbti ir mokyti (pamokos vyksta po darbo valandomis) ir už mokyklų nebereikės mokėti. Tą patį dieną buvo atidarytos trys pagalbines mokyklos suaugusiems žaliakalniuje. Prasmų jų paduola per 300. Norinčių skaiciui dar padidėjimas, numatoma atidaryti dar 2 pagalbines mokyklas tame rajone. Ligi šiol galėję į mokyklas tik pro langus pažūrėti, dabar darbu žmonės musinat veržiasi vidun, ištroškę jiems ligi tol užgintos švietos ir tiesos.

Phone: Virginia 9493 Moterim: Seredomis

PAULINA

RUSSIAN TURKISH BATHS

ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

ANTANAS F. ČESNA per 20 metų rūpinasi žmonių sveikata. Dabar naujai pertaisė savo pirtį su akmenų krosnim, padarant tikrai lietuviška.

Duodame Elektros Trytmentos, Ultra Violet Sunshine and Infra Red Light, Itadiations.

1657 W. 45th St., Kampas S. Paulina St.
A. F. ČESNA, Savininkas.

PASTOVUMAS

Tą liudija įstaigos 44-ryj metų gyvavimas.

Ši bendrovė, kaip mūsų tauta, yra įstojusia ant namų kurie yra sąvinkni argvėnta. Norasie saugėms vietos taupry sąvinkus.

ISIGYKITE NAMA PER MŪSŲ LENGVO IŠMOKĖJIMO PLANA, ANT ILGŲ METŲ!

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASS'N

3236 South Halsted Street
Tel. Calumet 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y.
Indėliai kiekvieno taupytjo apdrausti iki \$5,000 Federalinėje įstaigoje.

PLUMBING-HEATING

PHONE YARDS 3427

Geras Tavoras Žema Kaina

Pašaukite arba rasykite dykai katalogo. Jus patikrins katinų paslaugas, kaip yra žemos kainos ir koki geras tavoras.

PINGAI BUS SUGRAZINTI

Visas tavoras garantuotas. Jei nebūsi patenkintas, tai bus pinigai grąžinti, kaip mums grąžinsite tavorą.

Dykai Katalogas

Pilnas pasirinkimas bath tubs, lavatories, virtuvėms sinkų, toiletams indų, karšto vandens tankų, šildytuvų, skalbimui cėberu, paipoms jungčių, valgrų ir visokių daly.

JOHNSON

PLUMBING SUPPLY CO.

3647 S. Halsted St., Chicago, Ill.

CRANE COAL COMPANY.

5322 South Long Avenue — Telefonas Portsmouth 9022

POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų, perkant

5 tonas ar daugiau Sales Tax Extra \$7.65

Blackband Lump \$9.50

FELIX TAVERN

1335 W. Madison St., Chicago — Seely 9533

Mes esame netik aludiniai, bet ir uolia darbininkų judėjimo rėmėjai. Prašome užsit linknam laikui. Gera muzika kasdien.

FELIX ir PETRUSĖ GELDBUFO, Savininkai

MIKE NAZIUNAS, Mrg.

AR PRISIRENGET ŽIEMAI?

Ar jūsų automobilis turi gerą šildytuvą ir šuntarę? Jei ne, tai įsigykite dabar, kad žiema nebūtų bėdos. Mes turime pilną pasirinkimą Goodrich ir Arvin vandens šildytuvų, taipgi Stewart Warner Gas Heaters (kurie apšildo į 1½ minucę).

Būk linksmas savo mme per šias ilgas nakts, prie gero radio. Mes turime Philco ir Zenith radios.

Goodrich Silvertown Tires, Tubes, Batteries, Bicycles ir Auto Radios.

Cash ar lengvu išmokėjimu Be trukdymų Be įmokėjimo (Lietuvis prie tvarkymo) Be finansavimo kompan.

BOHNETT TIRE CO.

3843 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Telefonas YARDS 1530

SSSR—Ko iš Jos Laukiame?

(Tąsa nuo ketvirto puslapio)

Bet ruoštas prieš vienintelę pasaulyje darbininkų valdomą valstybę kryžiu karas išsigimė į kruviną imperialistinę kovą tarp pačių ruošėjų. Daugiau kaip metai prasliuko nuo karo pradžios. Per tą laiką iš sąjungininkų liko vien Anglija. Prancūzija persimetė į nacinę stovyklą. Del pasaulio akių ji buvo kariniai nugalėta, bet dabar darosi visiem vis aiškiau, kad tai buvo tik francūzų buržuazijos persiorientavimas. Dabar Anglijos rėmėjai norėtų matyti SSSR sąjungoj su Anglija prieš nacius. Sakykime atvirai—ir daugelis darbininkiško nusistatymo žmonių to geidžia. Betgi tai yra nuomonė paremta daugiausiai sentimentu. Kai kurie mano, kad Anglija dabar yra ta jėga, kuri kovoja už mūs visų reikalus. Mes sakome, kad ji gali virsti lokia, bet dabar dar yra toli to. Tie, kurie norėtų matyti SSSR toj rolėj yra arba jos priešai, arba abelnai nesupratėliai, kuriems asmeniškias sentimentas nustelbia protišką galvojimą. Jei francūzų buržuazija kovai einant galėjo išduoti savo brolišką klasę iš anapus kanalo, tad kokią garantiją turime, kad to nepakartos Anglijos konservatoriai? Juk budami sąjungininkai su sovietais, jie likt vienas antram potencialūs priešai, ir aiškų galimybė ir priežastys išlavystei čia butų daug didesnės kaip Anglijos-Francūzijos atsitikime. Ar turi SSSR rizikuoti savimi ir tuo pačiu artima galimybė pasaulinės revoliucijos, ir elgtis lengvaplėdiškai, tuos du dalykus pastačius į pavojų? Ne, joks sovietų draugas to reikalauji negali.

Mes nemanome, kad sovietams turi būti "tabu" bent koks padėjimas vienam kapitalistiniam Rogeriui, jei tas ir naudos gali nešti pasaulio dirbantiems. Dalykas tame, kad dabar, konkrečiai šiam atsitikime, dabarties kare SSSR daugiausiai patirtariaus pasaulio darbininkams likdama neutralė. Tas nusistatymas žinoma, gali keistis pasikeitus situacijai, pav., patikimai jėgai perėmus Anglijos vadovybę ir kovai virtus tikrai antifašistine. Jei sovietai padėjo darbininkai Ispanijai, jie padėtų ir laudiškai (ne butinai tarybinei) Anglijai. Bet kaip sakytą, mes dar esam gan toli to. Anglų konservatoriai gali puoštis visokiom plunksnom, net raudonom, bet mes puikiai žinomo, kas tai per paukščiai. Kol jie valdo Britų imperiją, kol nėra laisvės duota Indijai ir kitoms kolonijoms, visos kalbos apie imperialistinio karo pavirtimą į išlaisvinimo karą yra tuščios.

Imperialistam tarp savęs besipešanti, sovietai įstengė proletarinės revoliucijos laimėjimus atnešti masėms Lenkijos kresų, išplėšiant juos iš jau juos pradedančios smaugti svastikos, įstengė padėti revoliuciją įvykdyti tautoms Pabaltijos ir Besarbijos. Pasaulio darbininkai tai karštai sveikina. Bet pasaulio masės nenori kad SSSR būtų įvelta į barbarišką karą. Mes gyvename istorinio persilaužimo epochoj, ir vienos ar kitos buržuazinės karo pusės rėmimas gali tik pailginti senos tvarkos griuvimą. Taip, sovietai "padeda"—sau. Tik sau. Kas objektyviai—pasaulio masėms.

R. Baranikas.

VILNIES KONCERTAS

Nedėlio j, Lapkričio-Nov. 10, '40



ONYTĖ NAVICKAITĖ-KARNAVICIENĖ, Smuikininkė



OLIVE O'NIEL, Solo



A. KENSTAVIČIENĖ, Solo

SVETAINĖ ATDARA 2 VAL. PROGRAMAS 3:30 POPIET

SOKOL SVETAINĖ J

2343 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.



MARION PATTI, Solo



RUSSIAN BALLET, A. F. Comiaeff Mokiniai



P. STOGIS, Solo

HOLLYWOOD INN

2417-19 West 43rd Street

Svetainė renduojama susirinkimam, parėm, vestuvėm ir visokiem parengimam...

Phone Virginia 9780

MYKOLAS ir ELZBIETA RUDAUSKAI (Savininkai)

Įžanga: iš anksto perkant tikieta 60c, prie durų 75c. Išigykite tikietus dabar.

Dvi Orkestros Šokiams

